

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (7 – 11 Ekim)**Türkiye**

- Ağustos ayında cari işlemler hesabı 4 milyar 324 milyon dolar fazla verdi. İhracat Ağustos'ta %3'lük sınırlı bir artış kaydederken, ithalattaki yıllık gerileme %13 oldu. Böylece dış ticaret açığı geçen yıla göre %59 gerileyerek cari işlemler dengesine olumlu katkıda bulundu.
- İşsizlik oranı Ağustos'ta 0.3 puan azalarak %8.5 seviyesinde gerçekleşti.
- Ağustos ayında 194.6 milyar lira açık veren nakit dengesi Eylül ayında 201 milyar lira açık verdi. Dokuz aylık açık, 1.53 trilyon lira oldu. Hazine'nin faiz dışı nakit dengesi Eylül'de 60.8 milyar TL açık verdi.
- Sanayi üretim endeksi Ağustos ayında arındırılmamış verilerle yıllık olarak %5.9 azaldı. Takvim etkisinden arındırılmış verilerle yıllık azalış %5.3 oldu. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise Ağustos ayında bir önceki aya göre %1.6 azaldı.
- TCMB piyasa katılımcıları anketi sonuçlarına göre, yıl sonu tüketici fiyatları (TÜFE) beklentisi %43.14'ten %44.11'e yükseldi.
- Uluslararası Para Fonu (IMF), Türkiye'de büyümenin 2024'te %3'e ve 2025'te %2.7'ye düşmesi ve orta vadede %4'e doğru toparlanmasını bekliyor.

ABD

- ABD'de enflasyon Eylül ayında yıllık %2.4, çekirdek enflasyon yıllık %3.3 artarak beklentilerin üstünde gerçekleşti.
- Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Eylül'de bir önceki aya göre değişmedi; yıllık bazda ise %1.8 ile beklentilerin üzerinde artış gösterdi. Çekirdek ÜFE ise aylık bazda %0.2, yıllık bazda %2.8 artışla beklentilerin üzerinde geldi.
- Fed'in 4 yıl sonra ilk kez faiz indirdiği Eylül ayı toplantısına ilişkin tutanaklarda önemli çoğunluğun 50 baz puanlık indirimi desteklediği ifade edildi. Enflasyon ve istihdama yönelik risklerin dengede olduğu belirtildi. Ekonomik aktivitenin güçlü biçimde iyileştiği, istihdam artışının yavaşladığı ancak işsizlik oranının düşük kalmaya devam ettiği dile getirildi.

Avrupa

- Almanya'da yıllık enflasyon oranı, Ağustos ayındaki %1.9'dan Eylül ayında %1.6'ya geriledi.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Fransa'nın kredi notunu teyit ederken, piyasaların beklentisi doğrultusunda görünümünü aşağı yönlü revize etti. Fitch, ülkenin uzun dönem yabancı ve yerel para cinsinden kredi notunu "AA-" olarak teyit etti. Kredi notunun görünümü "durağan"dan "negatif"e çekildi.
- Avrupa Merkez Bankası (ECB)'nin Eylül ayı toplantısının tutanakları, Yönetim Konseyi üyelerinin fiyat baskıları göz önüne alındığında, kademeli bir politika gevşemesini savunduklarını ortaya koydu. Enflasyonla mücadele sürecinin yolunda gitmesine rağmen enflasyonun zamanında hedefe sürdürülebilir bir şekilde yerleşip yerleşmeyeceğinin dikkatle izlenmesi gerektiği tutanaklarda yer aldı.

Diğer

- Çin'de Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), geçen yılın aynı dönemine oranla %0.4 yükselirken, Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) %2.8 geriledi. Eylül'de tüketici fiyatlarındaki durgunluk ve üretici fiyatlarındaki süregelen düşüşle deflasyon eğilimi hissedilmeye devam etti.
- Dünya Bankası, Çin'in büyümesinin, son teşvik önlemlerinin sağladığı geçici desteğe karşın 2025 yılında daha da zayıflamasını ve bölgesel ekonomiler üzerinde ekstra baskı yaratmasını beklediğini bildirdi.

Ayrıntılar...

Yurt İçi

Cari işlemler dengesi Ağustos ayında 4.32 milyar dolar fazla verdi.

ÖDEMELER DENGESİ BİLANÇOSU (Milyon Dolar)						
	Ağu.24	Ocak-Ağustos 2023	Ocak-Ağustos 2024	Değişim (%)	12 Aylık Kümülatif Toplam	OVP
I-Cari İşlemler Dengesi	4,324	-38,925	-9,665	-75	-11,250	-22,000
A-Dış Ticaret Dengesi	-2,911	-68,629	-38,550	-44	-56,265	-81,000
B-Hizmetler Dengesi	8,696	37,387	39,205	5	58,521	--
B1-Turizm	6,793	27,859	30,601	10	44,336	53,000
B2-Taşımacılık	2,373	12,873	12,541	--	20,075	--
C-Birincil Gelir Dengesi	-1,475	-7,968	-10,365	30	-13,823	--
D-İkincil Gelir Dengesi	14	285	45	-84	317.0	--
II-Sermaye Hesabı	-15	-144.0	-120.0	-17	-181.0	--
III-Finans Hesabı	645	-44,842	-21,552	-52	-31,169	--
A-Doğrudan Yatırımlar	62	-2,869	-2,617	-9	-4,436	--
B-Portföy Yatırımları	881	-927	-15,010	--	-22,222	--
C-Diğer Yatırımlar	2,212	-22,425	-506	-98	-17,686	--
D-Rezerv Varlıklar	-2,510	-18,621	-3,419	-82	13,175	--
IV-Net Hata Noksan	-3,664	-5,773	-11,767	104	-19,738	--

2023 yılı Ağustos ayında 489 milyon dolar fazla veren cari işlemler dengesi bu yıl Ağustos'ta 4.32 milyar dolar fazla verdi (piyasa beklentisi: 4.2 milyar dolar). İhracat performansının Temmuz'da belirginleşmesinin ardından Ağustos'ta %3'lük sınırlı bir artış kaydederken, ithalattaki yıllık gerileme %13 oldu. Böylece dış ticaret açığı geçen yıla göre %59 gerileyerek cari işlemler dengesine olumlu katkıda bulundu.

Ağustos bilançosunda cari işlemler serisine geçmişe yönelik aşağı yönlü revize gelmesiyle birlikte 12 aylık kümülatif toplamda cari işlemler açığı Temmuz ayındaki 15 milyar

dolardan Ağustos'ta 11.2 milyar dolara geriledi. 12 aylık toplamda enerji ve altın hariç cari işlemler fazlası 2023 yılı Ağustos ayında 50.2 milyar dolar iken bu yıl aynı dönemde 56.4 milyar dolara yükseldi.

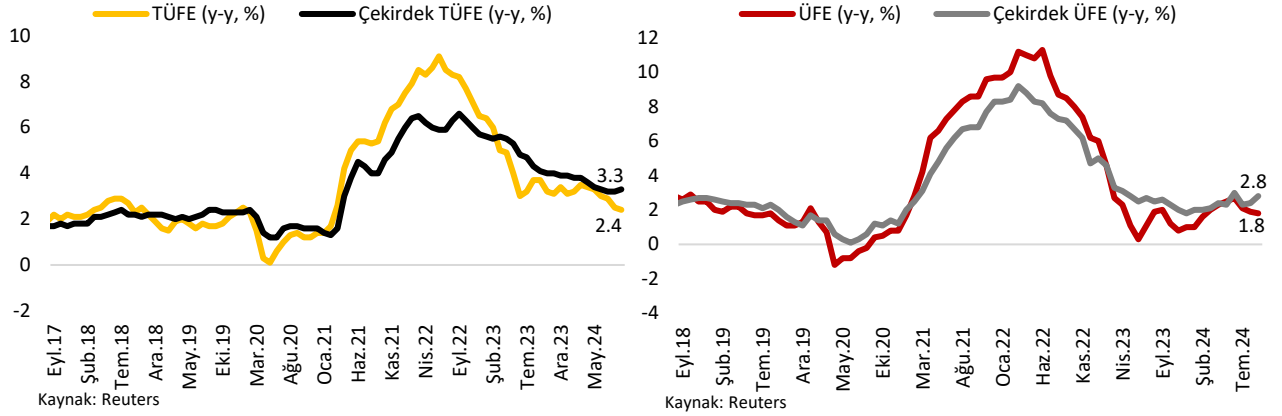
Finansman tarafında 62 milyon dolar doğrudan, 881 milyon dolar portföy, 2.2 milyar dolar diğer yatırımlardan sermaye çıkışı oldu. Portföy yatırımlarındaki çıkışta yabancıların hisse senetleri piyasasından yaptıkları net satışların yanı sıra tahvil bono piyasasında gerçekleştirilen eurobond geri ödemeleri belirleyici oldu. Diğer yandan net hata noksan kaleminde yaşanan 3.7 milyar dolarlık döviz çıkışıyla birlikte Ağustos'ta rezerv varlıklar 2.5 milyar dolar azalış kaydetti.

TCMB Ekim ayı Piyasa Katılımcıları Anketi açıklandı.

	Eylül ayı anket dönemi	Ekim ayı anket dönemi
Dolar/TL (cari yıl sonu)	37.16	36.63
TÜFE (cari yıl sonu, %)	43.14	44.11
TÜFE (12 ay sonrası, %)	27.49	27.44
TÜFE (24 ay sonrası, %)	18.38	18.08
Büyüme (2024, %)	3.2	3.1
Cari Denge (2024, milyar \$)	-22.2	-20.2

Yurt dışı

ABD'de çekirdek enflasyon Ağustos'ta beklentilerin üzerinde açıklandı.

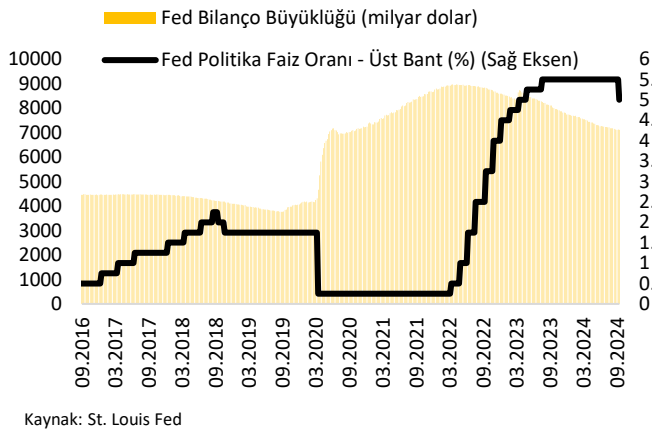


ABD'de Tüketici Fiyat Endeksi (TüFE) Eylül'de aylık bazda beklentilerin üzerinde %0.2 arttı, yıllık bazda %2.5'ten %2.4'e geriledi. Çekirdek enflasyon ise aylık bazda %0.2 arttı; yıllık bazda %3.3 artarak beklentilerin üstünde gerçekleşti.

Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Eylül'de bir önceki aya göre değişmedi; yıllık bazda ise %1.8 ile beklentilerin üzerinde artış gösterdi. Çekirdek ÜFE ise aylık bazda %0.2, yıllık bazda %2.8 artışla beklentilerin üzerinde geldi.

ABD'de enflasyonun yıl sonunda %2.3 gerçekleşmesi bekleniyor.

FED'in Eylül ayı toplantısına ilişkin tutanakları yayımlandı.



ABD Merkez Bankası (Fed), gösterge faiz oranını 50 baz puan düşürmüş ve pandeminin başlangıcından bu yana ilk faiz indirim döngüsünü başlatarak daha fazla indirim yapılacağını sinyalini vermişti.

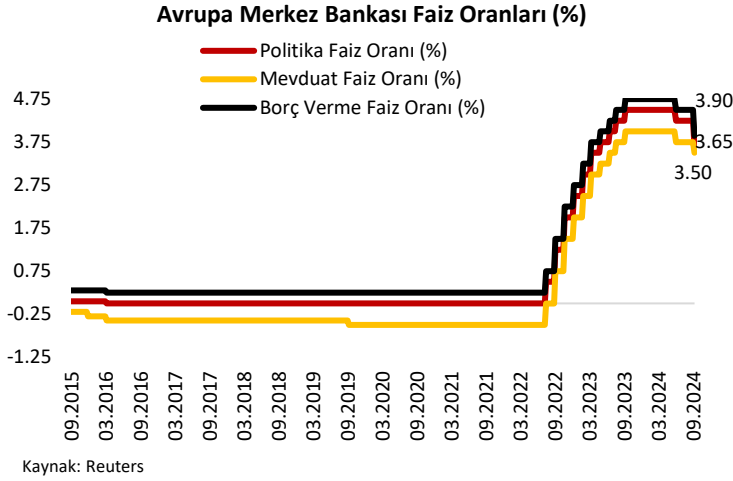
Fed'in Eylül ayına ilişkin toplantı tutanakları, Fed yetkililerinin faiz indiriminin büyüklüğü konusunda fikir ayrılığına düştüğünü gösterdi.

Tutanaklarda, enflasyondaki düşüş ve risk dengesi öncülüğünde tüm yetkililerin, para politikası duruşunun gevşetilmesinin uygunluğu konusunda aynı fikirde olduğu ifade edildi.

Tutanaklarda, büyük çoğunluğun 50 baz puanlık indirimini desteklediği, bazı yetkililerin ise 25 baz puan indirimden yana olduğu ifade edildi.

Enflasyon ve istihdama yönelik risklerin dengede olduğu belirtildi. Ekonomik aktivitenin güçlü biçimde iyileştiği, istihdam artışının yavaşladığı; ancak işsizlik oranının düşük kalmaya devam ettiği bildirildi.

Avrupa Merkez Bankası (ECB)'nin Eylül ayı toplantısının tutanakları yayımlandı.



Avrupa Merkez Bankası (ECB) 12 Eylül'de gerçekleştirdiği toplantısında faiz oranlarını indirmiş, büyüme ve çekirdek enflasyon tahminlerinde güncellemeye gitmişti.

Toplantıda mevduat faiz oranı 25 baz puan indirilerek %3.5'e, ana refinansman işlemleri faiz oranı 60 baz puan indirimle %3.65'e ve marjinal fonlama faiz oranı da 60 baz puan indirimle %3.90'a düşürülmüştü.

Tutanaklar, Yönetim Konseyi üyelerinin fiyat baskıları göz önüne alındığında

kademeli bir politika gevşemesini savunduklarını ortaya kondu.

Çekirdek enflasyon ve hizmet sektöründe enflasyonun daha yapışkan olabileceğine ve beklentiler dahilinde düşmeyeceğine işaret edilen tutanaklarda, manşet enflasyondaki son gerilemenin çok değişken olan enerji fiyatlarındaki düşüşten büyük ölçüde etkilendiği belirtildi.

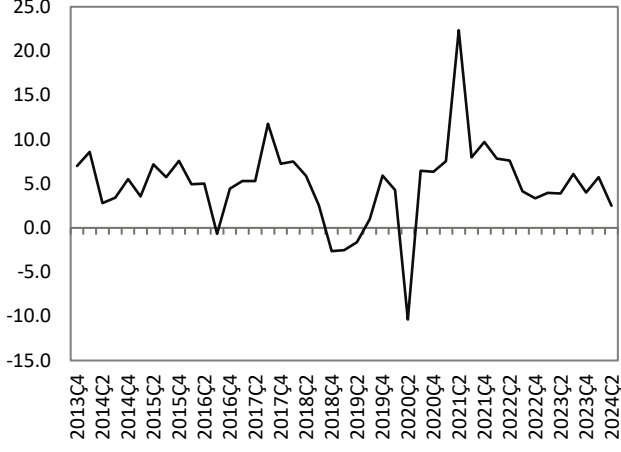
Haftalık Veri Takvimi (14 - 18 Ekim 2024)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
14.10.2024	--	--	--	--
15.10.2024	Türkiye	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Ağustos)	-129.6 milyar ₺	--
	ABD	New York Fed İmalat Endeksi (Ekim)	11.5	10
	Euro Bölgesi	ZEW Ekonomik Güven Endeksi (Ekim)	9.3	7
		Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos, a-a)	-%0.3	-%0.2
	Almanya	ZEW Ekonomik Güven Endeksi (Ekim)	3.6	-1
	Fransa	TÜFE (Eylül, y-y)	%1.8	%1.2
	İngiltere	İşsizlik Oranı (Ağustos)	%4.1	%4.6
	Japonya	Sanayi Üretimi (Ağustos, y-y)	%2.9	-%4.9
16.10.2024	Türkiye	Konut Fiyat Endeksi (Eylül, a-a)	%3.6	--
	İtalya	TÜFE (Eylül, y-y)	%1.1	%0.7
	İngiltere	TÜFE (Eylül, y-y)	%2.2	%2.2
		Çekirdek TÜFE (Eylül, y-y)	%3.6	%3.2
	Japonya	Makine Siparişleri (Ağustos, y-y)	%8.7	%7.5
17.10.2024	Türkiye	TCMB Toplantısı ve Faiz Kararı	%50	%50
		Konut Satışları (Eylül, y-y)	%9.9	--
	ABD	Perakende Satışlar (Eylül, a-a)	%0.1	%0.2
		Haftalık İşsizlik Maaş Başvuruları	258 bin kişi	269 bin kişi
		Philadelphia Fed İmalat Endeksi (Ekim)	1.7	4
		Sanayi Üretimi (Eylül, a-a)	%0.8	%0.2
	Euro Bölgesi	Avrupa Merkez Bankası (ECB) Toplantısı ve Faiz Kararı	%3.65	%3.4
		Dış Ticaret Dengesi (Ağustos)	21.2 milyar €	21.4 milyar €
		TÜFE (Eylül, y-y)	%2.2	%1.8
		Çekirdek TÜFE (Eylül, y-y)	%2.8	%2.7
	İtalya	Dış Ticaret Dengesi (Ağustos)	6.7 milyar €	4.1 milyar €
	Japonya	Dış Ticaret Dengesi (Ağustos)	-695.3 milyar ¥	45 milyar ¥
18.10.2024	ABD	İnşaat İzinleri (Eylül, öncül)	1.470 milyon adet	1.460 milyon adet
		Konut Başlangıçları (Eylül, a-a)	%9.6	%1.8
	Euro Bölgesi	Cari İşlemler Dengesi (Ağustos)	48 milyar €	51 milyar €
	İtalya	Cari İşlemler Dengesi (Ağustos)	5371 milyon €	3650 milyon €
	İngiltere	Perakende Satışlar (Eylül, a-a)	%1	-%0.4
	Japonya	TÜFE (Eylül, y-y)	%3	%2.7

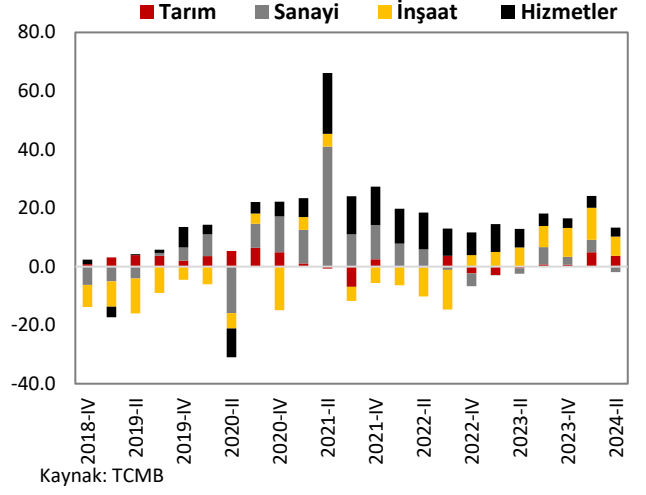
TÜRKİYE

Türkiye Büyüme Oranı

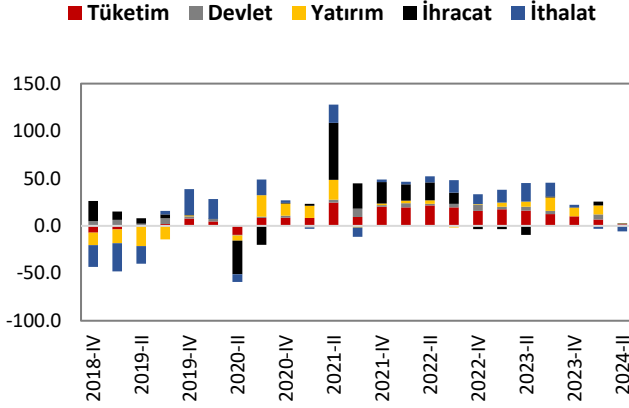
Reel GSYH (y-y, %)



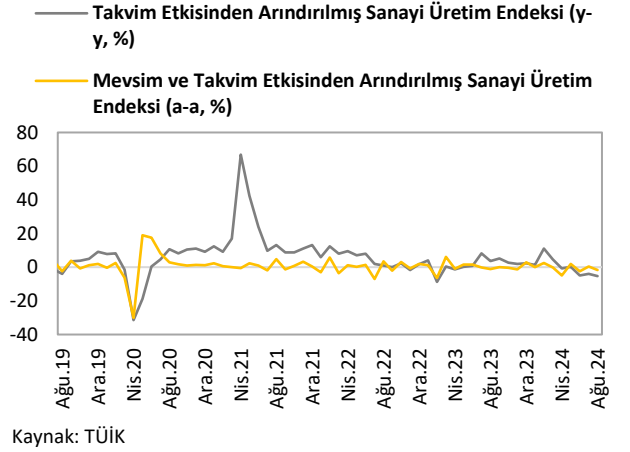
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)



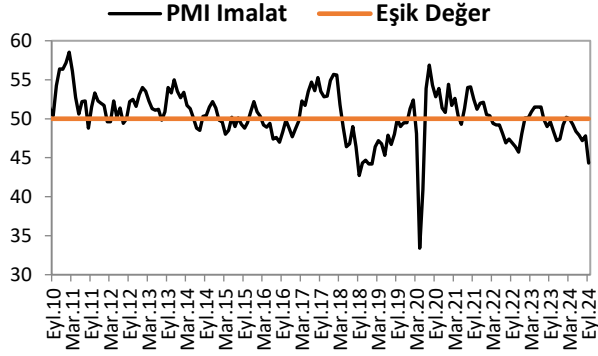
Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)



Sanayi Üretim Endeksi

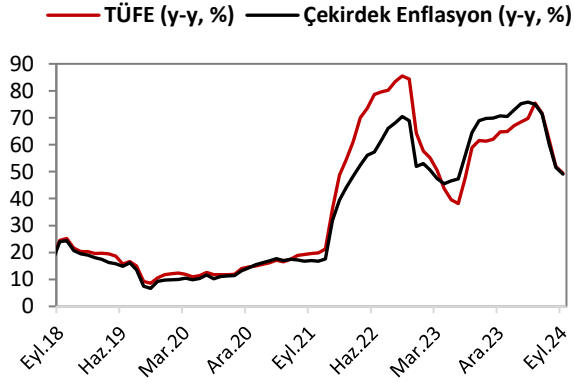


İmalat PMI

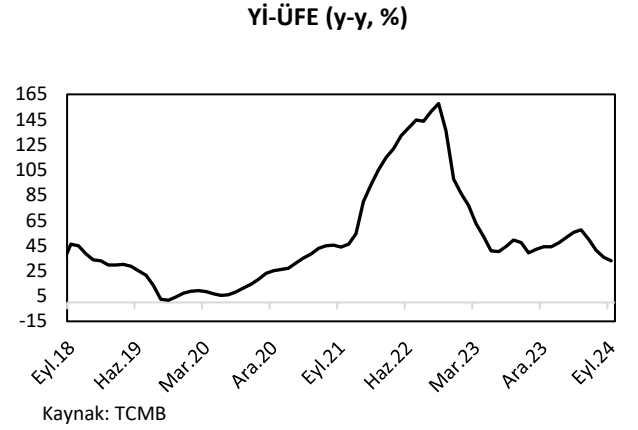


ENFLASYON GÖSTERGELERİ

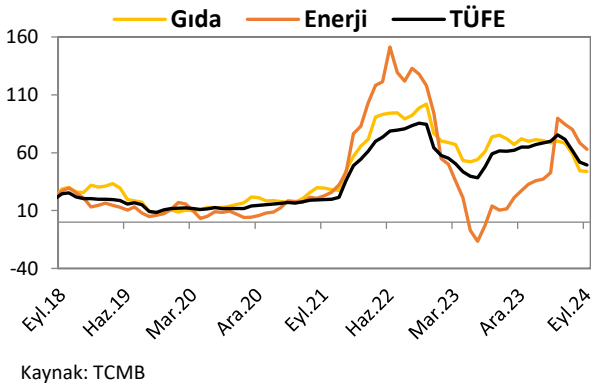
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon



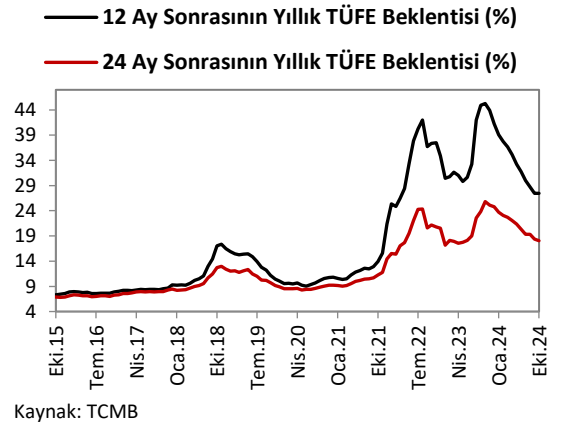
Yİ-ÜFE



Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

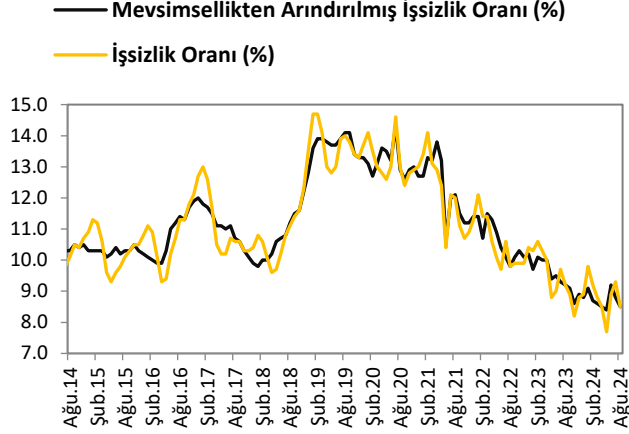


Enflasyon Beklentileri

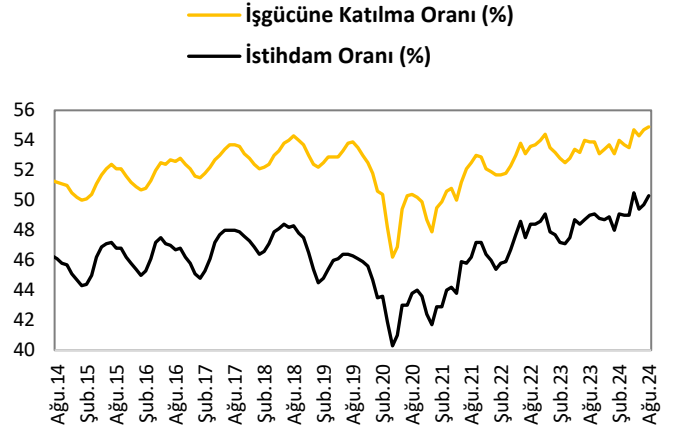


İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

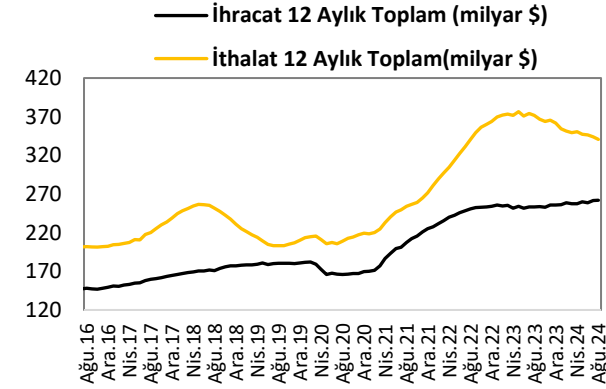


İşgücüne Katılım Oranı

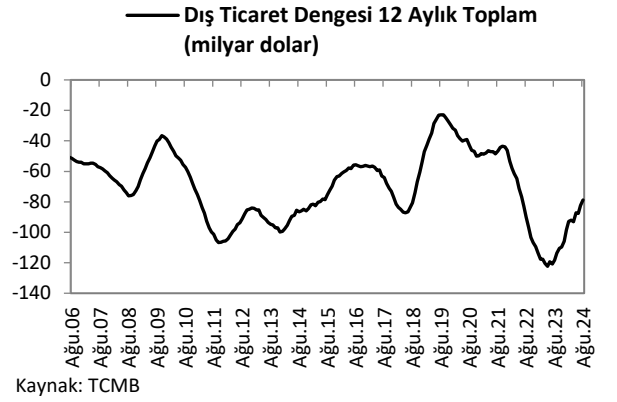


DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

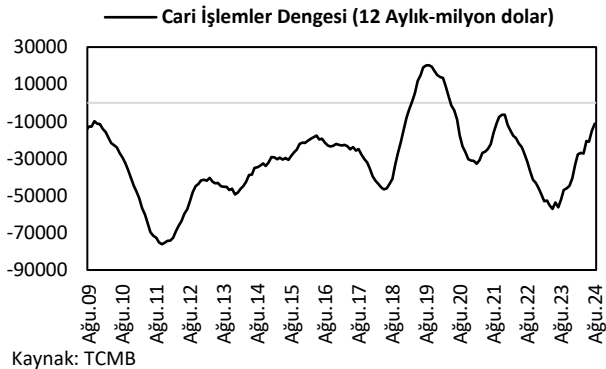
İthalat-İhracat



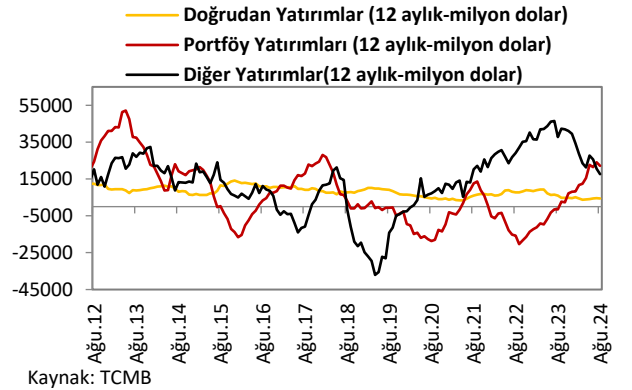
Dış Ticaret Dengesi



Cari İşlemler Dengesi

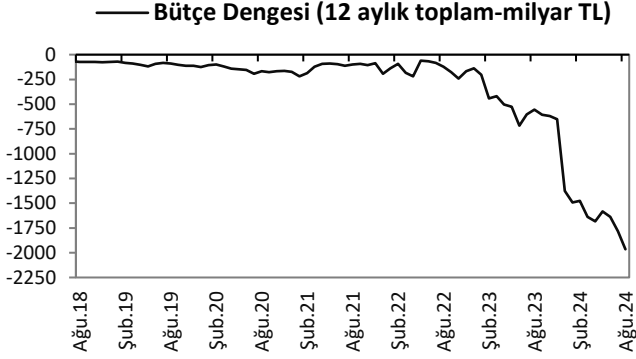


Sermaye ve Finans Hesabı

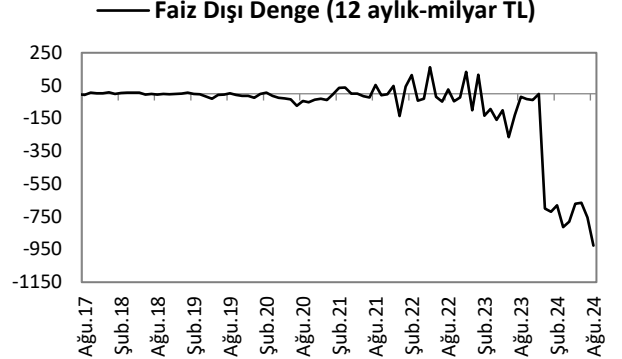


KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

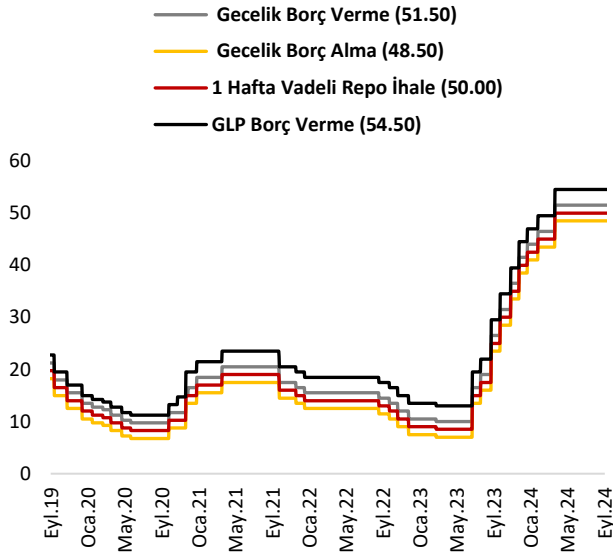
Bütçe Dengesi



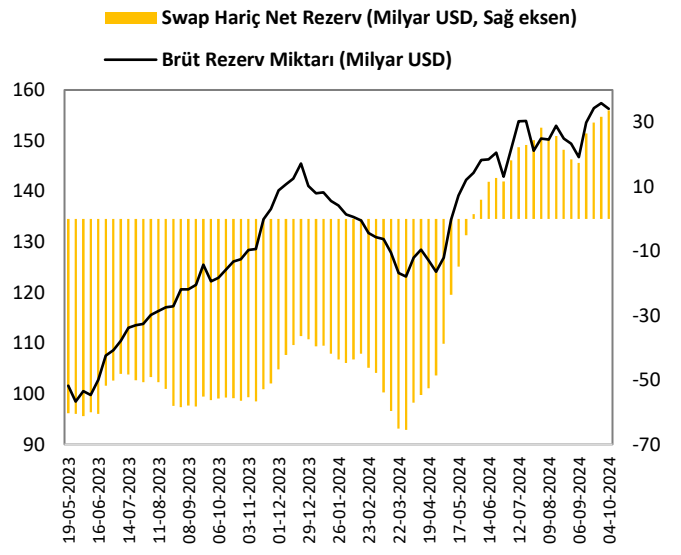
Faiz Dışı Denge



TCMB Faiz Oranları



TCMB Rezervleri



Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (mevsimsellikten arındırılmış) (%)
2022	15,006,574	5.6	10.5	4.4	77.3
2023	26,276,307	4.5	9.4	1.6	76.3
2024	9,949,792 (II.Çeyrek)	2.5 (II.Çeyrek)	8.5 (Ağustos)	-5.3 (Ağustos)	75.9 (Eylül)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2022	64.27	51.93	97.72		
2023	64.77	70.64	44.22		
2024 (Eylül)	49.38	49.10	33.09		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2022	3,131,103	8,218,173	8,448,655	313,343	82,904
2023	4,757,514	13,615,988	14,018,354	408,898	92,829
Son Yayınlanan (04.10.2024)	5,960,257	16,397,314	17,959,093	616,748	92,762
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2022	7.50	10.50	9.00		
2023	41.00	44.00	42.50		
Son Yayınlanan (14.10.2024)	47.00	53.00	50.00		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2022	-48.7	363.7	254.2	-109.5	
2023	-45.4	307.7	246.4	-86.8	
Son Yayınlanan	4.32 (Ağustos)	27.0 (Ağustos)	22.0 (Ağustos)	-4.99 (Ağustos)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezî Yön. İç Borç Stoku	Merkezî Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2022	1,905.3	2,128.9	2,523.1		
2023	3,209.3	3,527.3	5,559.0		
Son Yayınlanan	4,191.5 (Ağustos)	4,147.3 (Ağustos)	6,336.5 (2024-II)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2022 (Ağustos)	302.3	305.9	3.6	26.2	
2023 (Ağustos)	562.7	613.9	51.3	138.4	
2024 (Ağustos)	820.3	690.7	-129.6	-32.5	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	4.7 (2024-II)	26.1 (2024-II)	-2.1 (2024-II)		